

2024/2148

7.8.2024

WYTYCZNE EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO (UE) 2024/2148

z dnia 23 lipca 2024 r.

zmieniające wytyczne EBC/2011/23 w sprawie wymogów sprawozdawczości statystycznej Europejskiego Banku Centralnego w zakresie statystyki zagranicznej (EBC/2024/21)

ZARZĄD EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, w szczególności art. 3 ust. 1 i 3, art. 5 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 14 ust. 3,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2533/98 z dnia 23 listopada 1998 r. dotyczące zbierania informacji statystycznych przez Europejski Bank Centralny ⁽¹⁾, w szczególności art. 4,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W niektórych przypadkach restrykcyjne stosowanie standardowej metody wyceny udziałów w podmiotach bezpośredniego inwestowania, które nie są notowane na giełdzie, określonej w załączniku III do wytycznych Europejskiego Banku Centralnego EBC/2011/23 ⁽²⁾, może prowadzić do zniekształcenia międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto państw członkowskich. W takich przypadkach państwa członkowskie powinny mieć możliwość stosowania jednej z alternatywnych metod wyceny określonych w szóstym wydaniu podręcznika Międzynarodowego Funduszu Walutowego na temat bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej (BPM6) ⁽³⁾.
- (2) Te alternatywne metody wyceny zostały udostępnione państwom członkowskim poprzez przyjęcie wytycznych Europejskiego Banku Centralnego EBC/2013/25 ⁽⁴⁾, ale odpowiednie postanowienia zostały błędnie usunięte na mocy wytycznych Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2020/1554 (EBC/2020/52) ⁽⁵⁾. Należy zatem przywrócić te postanowienia w załączniku III do wytycznych EBC/2011/23.
- (3) Zmiany załącznika III do wytycznych EBC/2011/23 są zmianami technicznymi, które nie zmieniają podstawowej struktury pojęciowej ani nie wpływają na obciążenia sprawozdawcze w państwach członkowskich. Zmiany te mogą być zatem wprowadzone w drodze uproszczonej procedury wprowadzania zmian określonej w art. 7 wytycznych EBC/2011/23.
- (4) Należy zatem odpowiednio zmienić wytyczne EBC/2011/23,

PRZYJMUJE NINIEJSZE WYTYCZNE:

Artykuł 1

Zmiany

W załączniku III do wytycznych EBC/2011/23 wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszych wytycznych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 318 z 27.11.1998, s. 8.

⁽²⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego EBC/2011/23 z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie wymogów sprawozdawczości statystycznej Europejskiego Banku Centralnego w zakresie statystyki zagranicznej (Dz.U. L 65 z 3.3.2012, s. 1).

⁽³⁾ Dostępny pod adresem: <https://www.imf.org/>.

⁽⁴⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego z dnia 30 lipca 2013 r. zmieniające wytyczne EBC/2011/23 w sprawie wymogów sprawozdawczości statystycznej Europejskiego Banku Centralnego w zakresie statystyki zagranicznej (EBC/2013/25) (Dz.U. L 247 z 18.9.2013, s. 38).

⁽⁵⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2020/1554 z dnia 14 października 2020 r. zmieniające wytyczne EBC/2011/23 w odniesieniu do częstotliwości przekazywania Europejskiemu Bankowi Centralnemu sprawozdawczości dotyczącej jakości statystyki zagranicznej (EBC/2020/52) (Dz.U. L 354 z 26.10.2020, s. 26).

*Artykuł 2***Skuteczność i implementacja**

1. Niniejsze wytyczne stają się skuteczne z dniem zawiadomienia o nich krajowych banków centralnych państw członkowskich, których walutą jest euro.
2. Banki centralne Eurosystemu stosują się do postanowień niniejszych wytycznych od dnia 1 września 2024 r.

*Artykuł 3***Adresaci**

Niniejsze wytyczne są adresowane do wszystkich banków centralnych Eurosystemu.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 23 lipca 2024 r.

W imieniu Zarządu EBC
Prezes EBC
Christine LAGARDE

ZAŁĄCZNIK

W załączniku III do wytycznych EBC/2011/23 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w sekcji C część 6.1 otrzymuje brzmienie:

„6.1. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne są związane z sytuacją, w której rezydent danej gospodarki kontroluje lub ma znaczący wpływ na zarządzanie przedsiębiorstwem będącym rezydentem innej gospodarki. Zgodnie ze standardami międzynarodowymi (w szczególności BPM6) dowodem istnienia takiego stosunku jest bezpośrednio lub pośrednio posiadanie co najmniej 10 % całkowitej liczby głosów w przedsiębiorstwie będącym rezydentem danej gospodarki przez inwestora będącego rezydentem innej gospodarki. Zgodnie z tym kryterium stosunek bezpośredniej inwestycji zagranicznej może istnieć pomiędzy wieloma wzajemnie powiązаныmi przedsiębiorstwami, niezależnie od tego, czy powiązanie to dotyczy jednej czy kilku sieci. Stosunek ten może rozciągać się na spółki zależne, pośrednio zależne i stowarzyszone podmiotu bezpośredniego inwestowania. Po ustaleniu istnienia bezpośredniej inwestycji zagranicznej wszystkie późniejsze przepływy finansowe/pozycje pomiędzy powiązаныmi podmiotami wykazuje się jako transakcje/pozycje dotyczące bezpośrednich inwestycji zagranicznych.

Kapitał własny obejmuje udziały kapitałowe w oddziałach, jak również podmiotach zależnych i stowarzyszonych. Reinwestowane zyski obejmują zapis kompensujący dla udziałów inwestora bezpośredniego w dochodach niepodzielonych w formie dywidendy przez podmioty zależne lub powiązane, oraz dochody oddziałów nieprzekazane inwestorowi bezpośredniemu i rejestrowane w pozycji »dochody z inwestycji« (zgodnie z częścią 3.2.3 sekcji A).

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w udziałowe i dłużne papiery wartościowe podlegają dalszemu podziałowi według typu relacji pomiędzy podmiotami oraz według kierunku inwestycji. Można wyróżnić następujące trzy typy stosunków w zakresie bezpośrednich inwestycji zagranicznych:

- a) inwestycja inwestora bezpośredniego w podmiotach bezpośredniego inwestowania: kategoria ta obejmuje transakcje (i pozycje) inwestycji od inwestora bezpośredniego do podmiotów bezpośredniego inwestowania (bez względu na to, czy podlegają one bezpośredniej czy pośredniej kontroli albo bezpośredniemu czy pośredniemu wpływowi);
- b) inwestycja odwrotna: ten rodzaj stosunku obejmuje transakcje (i pozycje) inwestycji od podmiotów bezpośredniego inwestowania do inwestora bezpośredniego;
- c) pomiędzy podmiotami w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo: ten rodzaj stosunku obejmuje transakcje (i pozycje) inwestycji pomiędzy przedsiębiorstwami, z których żadne nie podlega kontroli ani wpływowi drugiego, ale które wspólnie podlegają kontroli lub wpływowi tego samego inwestora bezpośredniego.

W odniesieniu do wyceny pozycji bezpośrednich inwestycji zagranicznych, udziały w spółkach giełdowych wycenia się według cen rynkowych. Natomiast udziały w podmiotach bezpośredniego inwestowania, które nie są notowane na giełdzie, wycenia się według wartości księgowej, stosując wspólną definicję obejmującą następujące pozycje księgowe:

- (i) kapitał wpłacony (z wyłączeniem akcji własnych oraz z uwzględnieniem rezerwy z tytułu agia emisyjnego akcji);
- (ii) wszystkie rodzaje rezerw (w tym także dotacje inwestycyjne, jeżeli wytyczne księgowe traktują je jako rezerwy spółki);
- (iii) niepodzielone zyski po uwzględnieniu strat (w tym także wynik roku bieżącego).

W przypadku udziałów kapitałowych w spółkach nienotowanych na giełdzie transakcje zapisywane w rachunku finansowym mogą różnić się od wartości funduszy własnych wycenianych według wartości księgowej rejestrowanych w MPI. Różnice te rejestruje się jako aktualizacje wyceny w wyniku innych zmian cen.

W celu zwiększenia spójności wyceny aktywów i pasywów, w przypadku gdy metoda wyceny przewidziana powyżej może prowadzić do zniekształceń w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto państw członkowskich, udziały w podmiotach bezpośredniego inwestowania, które nie są notowane na giełdzie, mogą być również wyceniane przez państwa członkowskie zgodnie z jedną z innych metod wyceny wskazanych w pkt 7.16 BPM6, o ile spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

- co najmniej jeden podmiot w sieci bezpośredniego inwestowania jest notowany na giełdzie i jednocześnie jeden podmiot w tej sieci nie jest notowany na giełdzie, co prowadzi do znacznego zniekształcenia MPI netto spółki będącej częścią sieci; w takim przypadku cena rynkowa spółki notowanej na giełdzie może zostać użyta jako wartość referencyjna na potrzeby wyceny powiązanych z nią spółek, które nie są notowane na giełdzie; lub

- w ramach sieci podmiotów bezpośredniego inwestowania występuje różnica w ujęciu nabytej wartości firmy, prowadząca do znacznego zniekształcenia MPI netto kraju, w którym ma siedzibę spółka znajdująca się w środku sieci; lub
- sprawozdania finansowe podmiotów w ramach sieci bezpośredniego inwestowania są denominowane w różnych walutach, a zmiany kursów walutowych prowadzą do znacznego zniekształcenia MPI netto kraju, w którym siedzibę ma spółka znajdująca się w środku sieci.

Jeżeli do wyceny udziałów w podmiotach bezpośredniego inwestowania, które nie są notowane na giełdzie, stosowana jest metoda alternatywna, zaleca się, aby podmiot sporządzający MPI poinformował o tej metodzie alternatywnej podmiot sporządzający MPI w kraju kontrahenta oraz współpracował z tym podmiotem w celu zminimalizowania ryzyka dwustronnego asymetrycznego zapisu. Informacje te powinny być przekazywane w ESBC w ramach istniejących uregulowań oraz publikowane w publikacji EBC pt. »European Union balance of payments and international investment position statistical sources and methods« (Metody statystyczne dla bilansu płatniczego/międzynarodowej pozycji inwestycyjnej Unii Europejskiej) (zgodnie z opisem zawartym w załączniku V).

Zaleca się jako dobrą praktykę, aby wszystkie państwa członkowskie rozpoczęły zbieranie danych dotyczących udziałów oraz reinwestowanych zysków bezpośrednich inwestycji zagranicznych na podstawie badań ankietowych bezpośrednich inwestycji zagranicznych przeprowadzanych co najmniej raz do roku (*).

- (*) Należy zaprzestać następujących niewłaściwych praktyk: (i) pozostawiania podmiotom sprawozdającym możliwości wyboru kryterium wyceny (wartości rynkowej lub wartości księgowej); (ii) stosowania metody stałej inwentaryzacji/kumulacji dla transakcji bilansu płatniczego do wyliczania pozycji.”.